

ΟΙΚΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

«Ὁ δὲ προφητεύων, ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν»
(Α' Κορινθ. ιδ' 3)

Ἀπλὴ Κατήχησις μέσα ἀπὸ τὴν πείρα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΜΟΝΗΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ
ΑΦΙΑΝΑΙ ΑΤΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἀριθμὸς τεύχους 14 • Ὀκτώβριος 2019

✠ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ✠

- **Κείμενο Α':** Ἡ νίψις τῶν ποδῶν
Ἡ προσευχὴ τοῦ ταπεινοῦ Ἐθελοντοῦ
- **Κείμενο Β':** Ἡ «κρίσις» τοῦ Σαββάτου
Οἱ Ἄγγελοι Φύλακες ἐξομολογοῦνται
- **Κείμενο Γ':** «Κύριος σοφοὶ τυφλοῦς...!»
Μία γρηοῦλα στὸν Βοτανικό
- **Κείμενο Δ':** Ἀσκησις στὴν Διάκρισι
Πράξεις φαινομενικῆς εὐσέβειας
- **Κείμενο Ε':** Ἡ ὠφέλεια τῆς μνημονεύσεως
«Μνήσθητι Κύριε...»
- **Κείμενο ς':** Τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Ροστοβίας
Ὁ πόλεμος τῶν λογισμῶν
- **Κείμενο ζ':** Ἐνα ἀποκαλυπτικό Γράμμα
«Ἀπὸ Μένα ἦταν αὐτό!»
- **Κείμενο Η':** Τὸ μυστικὸ τῆς Ποιμαντικῆς
Λειτουργικῆ ζωῆ
- **Κείμενο Θ':** Γνώμονας στὴν ζωὴ μας
Ὁ σοφὸς ἔλεγχος τοῦ Σωκράτους
- **Κείμενο Ι':** Ἡ διάκρισις τῶν Ἁγίων
«Καρδιά» καὶ γονυκλισίες

Ἡ Γονυκλινῆς Διακονία

Ἡ προσευχὴ τοῦ ταπεινοῦ Ἐθελοντοῦ Ἡ νίψις τῶν ποδῶν

«Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ μου, Σ' εὐχαριστῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιά γιὰ τὸ ὅτι τόσες φορές γονάτισες μπροστά μου, γιὰ νὰ νίψης τὰ πόδια μου, γιὰ νὰ με καθάρῃς, γιὰ νὰ ἐκφράσης τὴν ταπείνωσί Σου καὶ τὴν τρυφερότητά Σου.

Συνεχίζεις νὰ τὸ κάνης αὐτὸ ἀδιάκοπα...

Δός μου, Κύριε, τὴν δύναμι νὰ εἰσδύω ὅλο καὶ πιὸ πολὺ στὰ βάθη τῆς εὐσπλαγχνικῆς ἀγάπης Σου καὶ νὰ διακηρύττω αὐτὴ τὴν ἀγάπη σ' ὅλους ἐκείνους, τοὺς ὁποίους Σὺ βάζεις στὸν δρόμο μου.

Κάνε με ἕναν ἄνθρωπο, ποὺ ὑπηρετεῖ, ποὺ πλένει / νίπτει τὰ κουρασμένα ἢ λερωμένα πόδια.

Κάνε με ἕναν ἄνθρωπο, ποὺ ἡ συνηθισμένη του στάσις θὰ εἶναι νὰ βρίσκεται γονατισμένος μπροστὰ στοὺς ἄνθρώπους καὶ εἰδικὰ μπροστὰ στοὺς ἁμαρτωλοῦς – στοὺς ἀγαπημένους Σου ἁμαρτωλοῦς!... – καὶ μπροστὰ στὸν ὁποιοδήποτε πόνο.

Αὐτό, ποὺ δὲν μπορῶ νὰ ἐπιτύχω ὀρθίος ἢ καθιστός, κάνε με νὰ τὸ ἐπιτυγχάνω γονατισμένος.

Αὐτό, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ πετύχη ὁ λόγος μου, χάρισέ το μου σὰν καρπὸ μιᾶς Ταπεινῆς καὶ Σιωπηλῆς Γονυκλινοῦς Διακονίας...».

(*) Ἀρχιμ. Λεβ Ζιλλέ, Γίνε Ἱερεὺς μου, ἐκδόσεις «Ἡ ἔλαφος», Ἀθήνα 1968. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

■ Ἡ «κρίσις» τοῦ Σαββάτου

Οἱ Ἄγγελοι Φύλακες ἐξομολογοῦνται*

Χαρούμενοι ἢ Λυπημένοι

Κάθε Σάββατο, πρὶν νὰ ση-
μάνη γιὰ τὴν Ἀκολουθία
τοῦ Ἑσπερινοῦ, ὁ Ἀδελφὸς Γα-
βριήλ, περνοῦσε ἀπὸ τὰ κελ-
λιὰ τῶν Πατέρων καὶ Ἀδελ-
φῶν, λέγοντας: «**Εὐλογοεῖτε καὶ**
συγχωρέστε με τὸν ἁμαρτωλό!».

Τὸν ἐρώτησα, γιατί τὸ κάνει
αὐτὸ καὶ ἰδοὺ τί μοῦ διηγήθηκε:

● **«Διάβασα σ' ἓνα παλαιὸ**
βιβλίον, ὅτι κάθε Σάββατο, με-

τὰ τὸν Ἑσπερινό, στοὺς Οὐρανοὺς γίνεται τὸ
ἐξῆς θαυμαστὸ ἔργο:

Μπροστὰ ἀπὸ τὸ Θεϊκὸ Θρόνον στέκονται
ὅλες οἱ Ἀγγελικὲς Χοροστασίεις, γιὰ νὰ εἶναι
παρούσες στὴν ἐξομολόγησι τῶν Ἀγγέλων Φυ-
λάκων τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν. **Οἱ Φύλακες**
αὐτοὶ Ἄγγελοι ἔρχονται μπροστὰ στὸν Οὐράνιο
Πατέρα καὶ τοῦ λέγουν τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων,
ποὺ διατάχθηκαν νὰ τοὺς φυλάττουν. **Καὶ φαί-**
νεται ὅτι ἔρχονται Ἄγγελοι πολὺ χαρούμενοι,

γιὰ νὰ εἰποῦν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ Ἄγγελοι λυ-
πημένοι, γιὰ τὶς ἁμαρτίες τῶν ἀνθρώπων.

Καὶ ὁ Οὐράνιος Πατὴρ τοὺς ἐρωτᾷ:

- **Ἄρα γε ὀλιγόστευσαν οἱ ἁμαρτωλοὶ ἐπὶ**
τῆς γῆς;

- **Ὅχι, Κύριε, ἀπαντοῦν οἱ Ἄγγελοι, εἶναι**
γεμᾶτος ὁ κόσμος ἀπὸ ἁμαρτωλοὺς καὶ ἀπ'
αὐτοὺς ποὺ δὲ φροντίζουν νὰ ἐφαρμόζουν τὶς
Ἐντολές Σου.

Ἀπὸ τὰ δεξιὰ καὶ ἀπὸ τ' ἀριστερὰ τοῦ Θρό-
νου τοῦ Θεοῦ στέκονται οἱ Χοροὶ τῶν Ἀγγέλων:
Ὁ ἓνας Χορὸς εἶναι φωτεινόμορφος καὶ πλή-
ρης δόξης, καὶ ὁ ἄλλος φοβερὸς καὶ τρομερὸς.

Καὶ τότε, στέλλει ὁ Θεὸς τοὺς φωτεινόμορ-
φους Ἀγγέλους νὰ πληρώσουν τοὺς καλοὺς
ἀνθρώπους, ἐνῶ τοὺς φοβεροὺς στὴν ὄψι Ἀγγέ-
λους τοὺς στέλλει νὰ παιδεύσουν τοὺς ἁμαρ-
τωλοὺς.

● **Γι' αὐτὸ κι ἐγὼ ζητῶ συγχώρησι ἀπὸ ὅλους,**
εἶπε ὁ Ἀδελφὸς Γαβριήλ, γιὰ νὰ πάη ὁ Φύλαξ
Ἄγγελός μου με χαρὰ νὰ μαρτυρήσῃ στὸν
Οὐράνιο Πατέρα γιὰ τὴν κατάστασι τῆς ψυχῆς
μου καὶ ἔτσι ἐλπίζω νὰ λυτρωθῶ ἀπὸ τὰ βά-
σανα ποὺ θὰ μοῦ προκαλέσουν οἱ φοβεροὶ Ἄγ-
γελοι».

(*) Γέροντος Πετρωνίου Τανάσε, Εἰκόνες Πραότητος,
σελ. 86-87, ἐκδόσεις «Ὁρθόδοξος Κυψέλη». ● Ἐπιμέλ. ἡμετ.

«**Ἕνας μόνος πειρασμὸς δὲν εἶναι ἀπὸ τὸν Θεό:**
ἡ ἀπελπισία!»

Μία γρηούλα στὸν Βοτανικό* «Κύριος σοφοὶ τυφλοὺς...!»

Λένε, ὅτι στὰ περίχωρα τῶν Ἀθηνῶν πρὸς τὸν
Βοτανικό, ὑπάρχει μία μικρὴ ἐκκλησοῦλα
πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Νικολάου...

Κάποτε ἓνα Καλογεροπαιδί πῆγε εἰς
ἐνδειξιν εὐχαριστίας νὰ προσκυνή-
σῃ τὸν Ἅγιο, ποὺ τὸν θεράπευσε ἀπὸ
μιὰ δυνατὴ γρίππη...

Ἦστερα ἀπὸ δυό-τρία χρόνια ὁ νεα-
ρὸς Καλόγερος ξαναγύρισε καὶ πάλι στὸ
μικρὸ ἐκκλησάκι, ἀλλὰ τὴν ὥρην τὸ βρῆκε
σκουπισμένο, καθαρὸ καὶ τὸ καντήλι τοῦ Ἁγίου
ἀναμμένο. **Ἔ**τσι τοῦρθε νὰ ψάλῃ τὸν Παρακλη-
τικὸ Κανόνα τοῦ Χριστοῦ μας: **«Ἰησοῦ, Γλυκύ-**
τατε, ψυχῆς ἐμῆς θυμηδία...».

- **Τὶ ὠραία λογάκια... Ἄκουσε μιὰ φωνὴ πίσω**
του μόλις τελείωσε ἡ Ἀκολουθία!

- **Ἄν σ' ἀρέσουν τόσο κυρούλα, ἔλα νὰ σοῦ**
μάθω νὰ τὰ φέλνης!

- **Ἄμ, δὲν ξέρω ἐγὼ γυιόκα μου γράμματα,**
πῶς νὰ διαβάσω;

- **Ξέρεις μήπως τότε τὸ «Πιστεύω»;**

- **Μπά, εἶναι μεγάλο ἐκεῖνο, ποῦ νὰ τὸ ξέρω**
ἐγὼ ἢ φτωχή!

- **Μήπως τότε ξέρεις τουλάχιστον τὸ «Πά-**
τερ ἡμῶν»;

- **Μμ... κι αὐτὸ κομμάτι δύσκολο μοῦρχεται...**

- **Ἔλα τότε νὰ σοῦ μάθω μιὰ μικρὴ προσευχή,**
νὰ τὴν λὲς πάντοτε· εἶναι πολὺ μικρὴ: «Κύριε,
Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με!»

- **Κύριε, Θεέ... ἔξε Χριστοῦ...**

- **Ὅχι ἔτσι, γιαγιά, ἄκου: «Κύριε, Ἰη-**
σοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ...».

- **Κύριε, τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Θεοῦ...!**

- **Δὲν μοῦ λὲς καλὲ κυρούλα, δὲν κά-**
νεις ποτὲ προσευχή;

- **Πῶς δὲν κάνω! Πάντα κάνω! Καὶ τώρα**
ποῦ σοῦ μιλῶ προσεύχομαι!

- **Καὶ τί λὲς;**

- **Νά, λέω: «Κύριε, ἐλέησον!»**

Ἦ τρελλὴ εἶναι, σκέφθηκε ὁ νεαρὸς Καλό-
γερος, ἢ θεοφόρος. **Ἔ**τσι λοιπὸν τὴν ἐρώτησε:

- **Τί κάνεις γιαγιάκα, ἐδῶ; Πῶς βρέθηκες;**

- **Ἄχ γυιόκα μου, τρία παλληκάρια μοῦδωσε**
ὁ Θεός, καὶ ὅπως μοῦ τᾶδωσε, ἔτσι μοῦ τὰ πήρε.

Εὐλογημένο τὸ Ὄνομά Του! Ὅταν ἔχασα τὸ

■ Άσκησις στην Διάκρισι

Πράξεις φαινομενικής
ευσέβειας*

Γενικά με τις διδαχές και τις νουθεσίες του Γέροντος Κούξα πρὸς τὸν λαὸ ἐδῶ, στὴν Ποτσάγιεφσκαγια Λαύρα, πολλοὶ πολέμοι τοῦ Θεοῦ πλησίαζαν στὴν πίστη· οἱ αἰρετικοὶ ἐπέστρεφαν στὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας καὶ πολλὰ πρόβata τοῦ Χριστοῦ, πὺ εἶχαν πλανηθεῖ καὶ ξεμακρύνει ἀπὸ κοντά του, ὄχι μόνο ξαναγύριζαν στὸν Καλὸ Ποιμένα Χριστό, ἀλλὰ καὶ ντύνονταν τὸ Ἀγγελικὸ Σχῆμα τοῦ Μοναχοῦ, καθὼς εἶδαμε πολλὰς φορές. Ἐτσι πλήθαιναν τὰ τέκνα του καὶ αὐτὸς τοὺς καθώριζε τὸ πνευματικὸ πρόγραμμα καὶ ἓνα σκοπὸ γιὰ τὴν ζωὴ τους.

Ὡς ἀπλανῆς λοιπὸν διδάσκαλος τῆς προσευχῆς καὶ τῆς πνευματικῆς ζωῆς, ἐπέπληττε συχνὰ κάποιους Χριστιανοὺς πὺ σπαταλοῦσαν τὸν χρόνον τους, ὅπως καὶ οἱ προαναφερθέντες «προσκυνητές», ὁπαδοὶ τοῦ Λεοντίου, σὲ πράξεις φαινομενικῆς εὐσεβείας.

Ὅταν π.χ. ζοῦσε ἀκόμη στὸν Ποτσάγιεφ, κάποια μέρα τὸν πλησίασε μιὰ ομάδα ἀπὸ γυναῖκες:

- **Μπάτιουσκα**, ἤρθαμε ἀπὸ τὸ Κίεβο με τὰ πόδια!... τοῦ εἶπαν αὐτάρεσκα.

- **Περπατούσατε** πολὺ καιρὸ;... τὶς ρώτησε τότε ἐκεῖνος.

- **Δεκαοχτὼ** ἡμέρες, ἀπάντησαν οἱ γυναῖκες με αὐτάρεσκεια, περιμένοντας τὸν ἔπαινον τοῦ παππούλη.

- **Τότε** εἴσαστε χαζές! Ἄν ἐρχόσατε με τὸ τραῖνο, σὲ δέκα ὥρες θὰ φθάνατε στὸν Ποτσάγιεφ καὶ ἔτσι θὰ εἶχατε μέρες ὀλόκληρες ἐλεύθερες, γιὰ νὰ προσεύχεσθε στὸν Θεό, στὴν Παναγία, στοὺς Ἁγίους, γιὰ νὰ μελετᾶτε τὰ θεῖα λόγια, νὰ προσφέρετε διακονία στὸ Μοναστήρι καὶ τόσα ἄλλα χρήσιμα καὶ ψυχοφελῆ. Ἀλλὰ ἐσεῖς δεκαοχτὼ ὀλόκληρες ἡμέρες σέρνατε τὰ πόδια σας στοὺς δρόμους, βλέπατε καὶ ἀκούγατε καὶ λέγατε διάφορα καὶ σίγουρα μαλώνατε καὶ κατηγοροῦσατε ἢ μία τὴν ἄλλη καὶ ὅλο τὸν κόσμον. **Ποιὸ** τὸ κέρδος σας λοιπὸν ἀπ' αὐτὴν τὴν «ὁδοιπορία»; **Μόνον** πὺ ἁμαρτήσατε περισσότερο.

- **Ἐχετε** δίκιο, μπάτιουσκα, ἔτσι εἶναι!... ἀπάντησαν ντροπιασμένες οἱ γυναῖκες, πὺ στὴν ἀρχὴ ἤθελαν νὰ τοῦ καυχηθοῦν με τὸν ὑποτιθέμενον ἄθλον τους.

(*) Καθηγουμένου Ἀρχμ. Χριστοδοῦλου, Ὁ πολυθαύμαστος Ὅσιος Κούξα τῆς Ὁδησοῦ, ἔκδοσις Σταυροπηγιατικῆς καὶ Συνοδικῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Συμεῶν τοῦ Νέου Θεολόγου, σελ. 138-139, Κάλαμος Ἀττικῆς 2006. • Ἐπιμὲλ. ἡμετ.

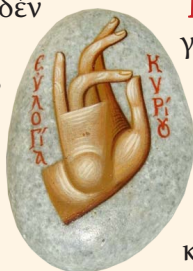
↗ τρίτο μου παιδί, μᾶφησε κι ἓνα ἐγγόνι ὄρφανό, γιὰτὶ ἦταν χῆρος· σὰν μάννα πονοῦσα πολὺ κι ἔκλαιγα, ἀλλὰ συνάμα αἰσθάνθηκα μέσα στὴν καρδιά μου μιὰ μεγάλη χαρὰ κι ἀμέσως μῆπιασε νὰ λέω «Κύριε, ἐλέησον»! **Κι** ἀπὸ τότε δὲν τῶχω σταματήσει μέρα νύχτα!

- **Καὶ** δὲν μοῦ λές, μαννούλα μου, δὲν ἀγανάκτησες;

- **Καὶ** πῶς ν' ἀγανακτήσω, παιδάκι μου, δὲν ξέρεις πῶς ὄλους τοὺς πειρασμοὺς ποῦρχονται στὸν ἄνθρωπο τοὺς παραχωρεῖ ὁ Θεός; **Ἐνας** μόνος πειρασμὸς δὲν εἶναι ἀπὸ τὸν Θεό: **ἢ ἀπελπισία!**

Ἐτσι λοιπὸν, ὅταν ἔμεινα κι ἐγὼ στὸν δρόμον με τ' ὄρφανό, παρακάλεσα τὸν Θεὸ καὶ μοῦ βρήκε μιὰ γειτόνισσα πὺ μοῦ τὸ κράτησε, κι ἐγὼ ἤλθα σ' αὐτὸ τὸ ἐκκλησάκι καὶ εἶπα στὸν Ἄη-Νικόλα:

«**Ἄη-Νικόλα** μου, δὲν μοῦμεινε πλέον παιδί γιὰ νὰ με θάψη, δὲν ἔχω πλέον γιοῦ νὰ περιποιηθῶ, εἶτε νὰ με στεγάσῃ. **Τώρα** πια ἐσὺ θὲ νᾶσαι γιός μου, θὰ σὲ περιποιοῦμαι, θὰ καθαρίζω τὸ σπιτάκι σου, ἀπὸ τὴν λημοσύνη τῶν ἀνθρώπωνε θ' ἀνάβω τὸ καντηλάκι σου, καὶ

θὰ κοιμᾶμαι στὸ σπιτάκι σου σὲ μιὰ γωνίτσα, μέχρι τὴν μέρα πὺ θὰ με θάψῃς. **Γιατὶ** ἐσένα δὲν θὰ σὲ χάσω ποτέ. **Ἐσὺ** δὲν θὰ μοῦ πεθάνῃς, ἀλλὰ ἐσὺ θὰ θάψῃς ἐμένα...!».

Σὰν τᾶκουσε αὐτὰ ὁ νεαρὸς Καλόγερος, παραδόθηκε σὲ σκέψεις:

Μήπως τάχα καὶ διάβασε Φιλοκαλία ἡ γρηοῦλα αὐτὴ ἢ Ἄγιο Συμεὼν Νέο Θεολόγο; **Ὅλα** αὐτὰ εἶναι ἅγια καὶ ψυχοσωτήρια, ἀλλὰ ἐὰν δὲν χρησιμοποιοῦνται με τὴν ἀπλότητα μιᾶς καθαρᾶς καρδιάς, δυνατόν εἶναι νὰ τὰ χρησιμοποίησῃ ὁ διάβολος γιὰ νὰ μᾶς πλανήσῃ. **Ὅταν** ἡ καρδιά μας εἶναι ἀπλή καὶ καθαρὰ, ἢ Χάρις τοῦ Θεοῦ μᾶς ἐπισκέπτεται ΟΠΩΣ θέλει, ΟΠΟΥ θέλει καὶ ΟΤΑΝ θέλη. **Δὲν** εἶναι οὔτε οἱ γνώσεις μας, οὔτε τὸ ποσὸν τῶν προσευχῶν ἢ τῶν ἀσκήσεων μας, πὺ θὰ ὑποχρεώσουν τάχα τὸν Θεὸν νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ. **«Κύριος** σοφοὶ τυφλοὺς...!».

(*) «Σύγχρονον Λειμωνάριον», σελ. 5-6, ἔκδοσις τοῦ Διορθοδόξου Φυλλαδίου «Ἡ Παραδοθεῖσα Πίστις», Γενεύη 1972. • Ἐπιμὲλ. ἡμετ.

■ Ἡ ὠφέλεια τῆς μνημονεύσεως

«Μνήσθητι Κύριε...»*

Θαυμαστὸ Ὅραμα

Οἱ ποταμοὶ τῆς Χάριτος ποὺ ἀναβλύζουν ἀπὸ τὴν ἀνάιμακτο Θυσία προσφέρονται ὄχι μόνο στοὺς ζώντας, ἀλλὰ καὶ στοὺς τεθνεώτας. **Γι'** αὐτὸ οἱ Λειτουργοὶ τῆς Ἐκκλησίας δὲν παύουν ἀπὸ τοῦ νὰ δέωνται: **«Μνήσθητι Κύριε... Ὑπὲρ ὑγείας... Ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν δούλων Σου...»**. **Καὶ** ὅσο περισσότερη εἶναι ἡ πίστις καὶ ἡ ἀγάπη τους, τόσο μεγαλύτερος εἶναι ὁ κατάλογος τῶν ὀνομάτων.

* * *

Τι νὰ ποῦμε τώρα γιὰ τὸν ἀριθμὸ τῶν ὀνομάτων ποὺ μνημόνευε ὁ παπα-Σάββας! **Ὅ**νόματα «ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς!»! **Τὴν** Προσκομιδὴ τὴν ἄρχιζε μόνο. **Δ**ὲν ἐννοοῦσε νὰ τὴν τελειώσῃ. **Χ**ρησιμοποιοῦσε ἓνα πολὺ μεγάλο δισκάριο, ποὺ ἔφερε καὶ τὴν παράστασι τῆς Γεννήσεως, καὶ δύο, δυόμισυ, τρεῖς ὥρες ἔβγαζε μερίδες καὶ μνημόνευε ἀκατάπαυστα.

- **Ἄ**γιε Πνευματικέ, τοῦ ἔλεγαν μερικοὶ Πατέρες, πολὺ κουράζεσαι. **Γ**ιατί τόσα ὀνόματα; **Γ**ιατί τόση ὥρα ὀρθοστασία;

- **Δ**ὲν κουράζομαι, ἀπαντοῦσε ἐκεῖνος. **Ἀ**ντιθέτως αἰσθάνομαι μεγάλη χαρά. **Ὁ**φελούνται κατὰ πολλὰ οἱ μνημονεῦμενοι. **Ἡ** ὠφέλειά τους εἶναι χαρά μου.

* * *

Μερικὲς φορές δὲν τοὺς ἀπέκρυπτε πὼς ὁ Θεὸς μὲ κάποια ἀποκάλυψι τοῦ φανέρωσε τὴν μεγάλη ὠφέλεια ποὺ παίρνουν οἱ ψυχὲς ἀπὸ τὴν μνημόνευσι. **Ἐ**πρόκειτο γιὰ ἓνα ὄραμα ποὺ εἶχε δεῖ ὡς νέος ἀκόμη Ἱερεὺς στὸ Κάθισμα τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου. **Γ**ιὰ κάποιον Ἄγγελο ποὺ μὲ τὴν μορφή Ἱερέως ἔπλενε καὶ ἔσβυνε ἀμαρτήματα «ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἀρνίου». **Τὴν** ἀποκάλυψι ὅμως αὐτὴ δὲν τὴν ἀνακοίνωσε σὲ κανένα. **Καὶ** ὅλοι ἐρωτοῦσαν: **«Τί** ἄρά γε νὰ εἶχε ἰδεῖ ὁ Πνευματικὸς; **Τί** ἦταν αὐτὸ ποὺ τὸν παρρέκινε νὰ μνημονεύῃ τόσα ὀνόματα;».

* * *

Στὸ τέλος, πρὶν ἀπὸ τὴν κοίμησί του σκέφθηκε πὼς δὲν ἔπρεπε νὰ κρατήσῃ μυστικὴ τὴν ἀποκάλυψι. **Τὴν** κατέγραψε καὶ τὴν ἀφησε στὰ χειρόγραφα του. **Τὸ** 1925 ἀναδιφώντας ὁ π. Ἰωακείμ Σπετσιέρης τὰ κατάλοιπά του τὴν βρῆκε καὶ τὴν ἀντέγραψε.

Τὸ κείμενο ἔχει ὡς ἐξῆς:

«Πρὸς τοὺς ἐρωτῶντας, πόθεν παρακινήθεις μνημονεύω κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγω μερίδας εἰς τὴν προσκομιδὴν, εἰς τὰς καθ' ἑκάστην ἐκτελουμένας λειτουργίας.

Κατὰ τὸ 1843 ἔτος, ἀπὸ τῶν Ἰβήρων ἦλθομεν εἰς τὴν τοῦ Διονυσίου Μονὴν, ἡσυχάζοντες ἄνωθεν τῆς Μονῆς εἰς τὸ Κάθισμα, ἔχον ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, ἡ ὁποία ἦτο παλαιὰ καὶ εἶπεν ὁ Γέροντάς μου τῷ Ἡγουμένῳ καὶ τὴν ἀνεκαίνισεν ἐκ θεμελίων καὶ ἦλθεν ὁ Ἀρχιερεὺς νὰ τὴν ἐγκαινιάσῃ· καὶ τὸ ἐσπέρας ἦλθεν εἰς Ἱερομόναχος τῆς Μονῆς καὶ ἔρραψε τὰς ποδιάς τῆς θείας Τραπέζης καὶ τῆς προσκομιδῆς καὶ ἔβρασε τὰ μίγματα τῶν Ἐγκαινίων.

Καὶ τὸ πρῶν, μετὰ τὰ Ἐγκαινία καὶ τὴν Λειτουργίαν, εἶπε πρὸς τὸν Γέροντά μου, «παρακαλῶ νὰ δώσης μερικὰ ὀνόματα τοῦ παπα-Σάββα, ἐπειδὴ κάμνει κάθε ἡμέραν Λειτουργίαν, νὰ τὰ μνημονεύῃ 40 ἡμέρας εἰς τὴν προσκομιδὴν». **Καὶ** τοῦ εἶπε «δῶσε του ὅσα θέλεις». **Καὶ** ἔγραψεν ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς ἓνα χαρτὶ 62 ὀνόματα καὶ εἰς τὸ τέλος ἔγραψε καὶ ὅσα ἔδωκεν ἐλεημοσύνην τὸν παπα-Στέφανον.

Καὶ ἀφοῦ τὰ ἐμνημόνευσα τὰς 39 ἡμέρας, τὴν ἡμέραν ὅπου θὰ ἐγένετο 40, ἀκουμβῶν εἰς τὸ ἀναλόγιον καὶ περιμένων νὰ ἔλθῃ ὁ Γέροντάς μου νὰ πάρω καιρὸν διὰ νὰ λειτουργήσω, ἀπεκοιμήθην καὶ βλέπω εἰς τὸν ὕπνον μου, ὅτι ἤμην φορεμένος τὴν ἱερατικὴν στολὴν καὶ ἰστάμενος ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης, καὶ ἦτο ἐπάνω τῆς ἁγίας Τραπέζης ὁ ἅγιος δίσκος τῆς λειτουργίας γεμάτος μὲ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ.

Βλέπω καὶ ἔρχεται ὁ παπα-Στέφανος καὶ παίρνει τὸ χαρτὶ ἀπὸ τὴν προσκομιδὴν καὶ τὴν λαβίδα καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἁγία Τράπεζαν, καὶ βάλε τὸ χαρτὶ ἐπάνω κοντὰ εἰς τὸν ἅγιον δίσκον καὶ βουτᾶ τὴν λαβίδα εἰς τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ καὶ σβύνει ἓνα ὄνομα καὶ πάλιν βουτᾶ καὶ σβύνει, ἕως ὅπου ἐτελείωσαν ὅλα καὶ ἐκαθάρισε τὸ χαρτὶ.

Ἐξύπνησα καὶ ἐγὼ καὶ ἦλθεν καὶ ὁ Γέροντάς μου καὶ τῷ εἶπον καὶ μοῦ εἶπε «**δ**ὲν σοι εἶπα νὰ μὴν πιστεύης ὄνειρα;». **Καὶ** μετὰ τὴν Λειτουργίαν μοι εἶπεν «**ἐ**σὺ δὲν εἶσαι ἄξιος νὰ συγχωρεθῶν αἱ ἀμαρτίαι ἐκείνων. **Μ**ὲ τὴν πίστιν ἔλαβον τὴν ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν».

Αὕτη εἶναι ἡ αἰτία ποὺ μνημονεύω τὰ ὀνόματα ὧλων».

(* Ἀρχιμ. Χερουβεῖμ (†), Σύγχρονες Ἁγιορείτικες Μορφές, Σάββας ὁ Πνευματικὸς (6), σελ. 97-99, ἐκδόσεις Ἱερᾶς Μονῆς Παρακλήτου, Ὁρωπὸς Ἀττικῆς 1986. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

■ Του Αγίου Δημητρίου Ροστοβίας

‘Ο πόλεμος τῶν λογισμῶν*

‘Ο άόρατος πόλεμος

‘Από τους πονηρούς λογισμούς, οί όποιοί πολεμοῦν τόν άνθρωπο, τρεῖς εἶναι οί πλέον σκληροί: τῆς **άπιστίας**, τῆς **βλασφημίας** καί τῆς **πορνείας**.

1. Για νά κοπάση αὐτός ό πόλεμος τῶν πονηρῶν λογισμῶν, πρέπει πρῶτα νά γνωρίζης πότε άμαρτάνεις καί πότε όχι.

- **Δέν άμαρτάνεις**, όταν ό νοῦς, ή βούλησις, δέν συγκατατίθεται στους λογισμούς, πολύ περισσότερο όταν τούς άποστρέφεται ή τούς περιφρονή.

- **Άμαρτάνεις**, κάποτε καί θανάσιμα, όταν ό νοῦς αὐτοπροαίρετα συγκρατῆ τούς λογισμούς καί ή **καρδιά** ήδύνεται καί εύχαριστῆται με αὐτούς.

- **‘Οποιος πολεμεῖται από πονηρούς λογισμούς καί δέν τούς άποδέχεται**, τaráσσεται όμως, νομίζοντας ότι άμάρτησε, αὐτός εἶναι μικρόψυχος, έμπαίζεται από τόν διάβολο καί δέν γνωρίζει νά διακρίνη μεταξύ **προσβολῆς** καί **συγκαταθέσεως**.

2. Μήν παραξενεύεσαι πού οί ίδιοι λογισμοί φέρνουν μαζί τους καί θάνατο καί ζωή, αἰώνιο θάνατο ή αἰώνια ζωή.

- **Σέ εκείνον**, ό όποῖος τούς άποδέχεται προκαλοῦν θάνατο.

- **Σέ εκείνον**, ό όποῖος τούς άποστρέφεται καί τούς πολεμᾷ χαρίζουν ζωή καί αὐξάνουν τόν μισθό του στον Οὐρανό.

3. Συμβαίνει κάποτε νά έρχωνται λογισμοί άπιστίας ή βλασφημίας κατά του Θεου, τῆς ‘Υπεραγίας Θεοτόκου ή τῶν ‘Αγίων’ καμιά φορά, άντικρύζεις τά άχραντα καί θεῖα Μυστήρια ή τις άγιες Εἰκόνες καί πέφτουν έπάνω σου, σαν μαῦρο σύννεφο, βλάσφημες σκέψεις.

- **Περιφρόνησε** αὐτούς τούς λογισμούς! **Άδιαφόρησε**. Μήν άνησυχῆς καί μη θλίβεσαι, γιατί ἔτσι χαροποιεῖς τόν διάβολο.

- **Άρκεῖ** στον διάβολο νά σε βλέπη θλιμμένο καί συγχυσμένο, άν δέν κατορθώση κάτι χειρότερο· **θά** έπαυξήση τότε τούς λογισμούς σου, για νά έξουθενώση τελείως τήν συνείδησί σου.

- **‘Οταν** όμως ό διάβολος σε ἰδῆ νά περιφρονῆς τούς βλάσφημους λογισμούς, θά άπομακρυνθῆ ντροπιασμένος.

4. Πρόσεξε, καί θά διαπιστώσης, ότι καί τά τρία εἶδη τῶν λογισμῶν, **άπιστίας - βλασφημίας - πορνείας**, γεννιοῦνται συχνά από τήν **κατάκρισι**.

- **Μήν κατακρίνης** τόν άδελφό σου καί τότε θά καταφέρης γενναῖο πλήγμα στους πονηρούς λογισμούς.

- **‘Επειδή** όμως ό πόλεμος τῶν λογισμῶν ταλαιπωρεῖ συνήθως τούς ύπερηφάνους καί φθονερούς, ό πλέον βέβαιος τρόπος για νά άπαλλαγῆς από αὐτόν, εἶναι νά καλλιεργῆσης μέσα σου τήν **ταπεινώσι** καί τήν **άκακία**.

5. Οί ‘Αγιοι Πατέρες διδάσκουν καί υποδεικνύουν τά μέσα καί τούς τρόπους πού θά χρησιμοποιοῦσης, προκειμένου νά νικήσης τούς λογισμούς καί νά καταισχύνης τούς δαίμονες, οί όποιοί τούς σπέρνουν μέσα σου:

- **Νά** τούς φανερώνης στον Πνευματικό σου με τήν **‘Εξομολόγησι**.

- **Νά** προσεύχεσαι στον Κύριο με θερμή, αναθέτοντας σε ‘Εκείνον τήν άσθενείά σου καί όμολογώντας τήν άδυναμία σου.

- **Νά** καλλιεργῆς μέσα σου τήν συντριβή του νοῦ, τήν αὐτομεμψία καί γενικά, τὸ **ταπεινὸ φρόνημα**.

- **Νά** αγαπήσης τήν **νηστεία**, ή όποία θανατώνει πρὸ παντός τούς σαρκικούς λογισμούς.

- **Νά** αγαπήσης τούς **σωματικούς κόπους καί μόχθους**, οί όποιοί ταπεινώνουν τὸ σῶμα καί πνίγουν μέσα στον ἰδρώτα σου τις πανουργίες τῶν δαιμόνων.

- **Νά** ζῆς συνέχεια με τήν **μνήμη του θανάτου** καί τῆς **φοβερᾶς Κρίσεως** του Θεου.

- **Νά** **άντιπαραθέτης** στους ρυπαρούς λογισμούς **άλλους λογισμούς, υγιείς καί θεαρέστους**.

- **Τέλος**, άν εἶσαι δυνατός, **περιφρόνησε** καί **περιγέλασε** τούς λογισμούς, καί ύστερα **προσπέρασε** τους **αδιάφορα**· ό τελευταῖος αὐτός τρόπος έξευτελίζει τελείως τούς δαίμονες.

(*) Αγίου Δημητρίου του Ροστώφ, Πνευματικό Άλφάβητο, σελ. 15-17, έκδοσις ‘Ιεράς Μονῆς Παρακλήτου, ‘Ωρωπος Αττικής 1995. • Επιμέλ. ήμετ.

■ Του Ρώσου π. Σεραφεϊμ τῆς Βίριτσα

«Ἀπὸ Μένα ἦταν αὐτό!»*

Ἔνα ἀποκαλυπτικὸ Γράμμα

Τὸ Κείμενο αὐτὸ ἀποτελεῖ ἓνα Γράμμα ποὺ στάλθηκε ἀπὸ τὸν πατέρα Σεραφεϊμ τῆς Βίριτσα (1866-1949) σ' ἓνα πνευματικὸ τοῦ παιδί, Ἐπίσκοπο, ὁ ὁποῖος βρισκόταν στὴν φυλακὴ.

Εἶναι ἓνας λόγος παρηγοριᾶς καὶ νουθεσίας ποὺ ὁ Δημιουργὸς Θεὸς ἀπευθύνει στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου.

* * *

Ἔχεις ποτὲ σκεφθεῖ, ὅτι ὅλα ποὺ ἀφοροῦν ἐσένα, ἀφοροῦν καὶ Ἐμένα; **Δ**ιότι αὐτὰ ποὺ ἀφοροῦν ἐσένα ἀφοροῦν τὴν κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ Μου.

Εἶσαι πολύτιμη στὰ μάτια Μου (ὀμιλεῖ γιὰ τὴν ψυχὴ), καὶ σὲ ἔχω ἀγαπήσει, γι' αὐτὸ εἶναι ιδιαίτερη χαρὰ γιὰ Μένα νὰ σὲ ἐκπαιδεύω.

Ἦταν οἱ πειρασμοὶ ἔρχονται ἐπάνω σου καὶ ὁ πολέμιος, σὰν τὸ ποτάμι, θέλω νὰ ξέρεις ὅτι,

Ἀπὸ Μένα ἦταν αὐτό!

Θέλω νὰ ξέρεις, ὅτι ἡ ἀδυναμία σου ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὴν δύναμή Μου, καὶ ἡ ἀσφάλειά σου βρίσκεται στὸ νὰ Μὲ ἀφήσεις νὰ σὲ προστατεύω.

Θέλω νὰ ξέρεις ὅτι, ὅταν βρίσκεσαι σὲ δύσκολες συνθήκες μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ποὺ δὲν σὲ καταλαβαίνουν, δὲν λογαριάζουν αὐτὰ ποὺ σοῦ εἶναι εὐάρεστα, καὶ σὲ ἀπομακρύνουν,

Ἀπὸ Μένα ἦταν αὐτό!

Εἶμαι ὁ Θεὸς σου, οἱ περιστάσεις τῆς ζωῆς εἶναι στὰ χέρια Μου, δὲν βρέθηκες τυχαία στὴν θέση σου, εἶναι ἀκριβῶς ἡ θέση ποὺ σοῦ ἔχω ὀρίσει.

Δὲν Μὲ παρακαλοῦσες νὰ σοῦ μάθω τὴν ταπείνωση; **Κ**αὶ νά, σὲ ἔβαλα σ' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ περιβάλλον, στὸ σχολεῖο ὅπου διδάσκουν αὐτὸ τὸ μάθημα.

Τὸ περιβάλλον σου, καὶ αὐτοὶ ποὺ ζοῦν γύρω σου, μόνο ἐκτελοῦν τὸ θέλημά Μου.

Ἔχεις οικονομικὲς δυσκολίες καὶ μόλις τὰ βγάζεις πέρα, νὰ ξέρεις, ὅτι

Ἀπὸ Μένα ἦταν αὐτό!

Θέλω νὰ ξέρεις, ὅτι Ἐγὼ διαθέτω τὰ χρήματά σου καὶ νὰ καταφεύγεις σὲ Μένα, καὶ νὰ γνωρίζεις, ὅτι ἐξαρτᾶσαι ἀπὸ Μένα.

Θέλω νὰ ξέρεις, ὅτι τὰ ἀποθέματά Μου εἶναι ἀνεξάντλητα, καὶ νὰ βεβαιωθείς, ὅτι εἶμαι πιστὸς στὶς ὑποσχέσεις Μου.

Νὰ μὴν συμβεῖ ποτὲ νὰ σοῦ ποῦν στὴν ἀνάγκη σου «*Μὴν πιστεύεις στὸν Κύριο καὶ Θεό σου*».

Ἔχεις περάσει ποτὲ νύχτα μέσα στὴν θλίψη; **Εἶ**σαι χωρισμένος ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς σου, τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἀγαπᾶς;

Σοῦ τὸ ἐπέτρεψα γιὰ νὰ στραφεῖς σὲ Μένα, καὶ σὲ Μένα νὰ βρεῖς τὴν αἰώνια παρηγοριὰ καὶ ἀνακούφιση.

Σὲ ξεγέλασε ὁ φίλος σου ἢ κάποιος, ποὺ τοῦ εἶχες ἀνοίξει τὴν καρδιά σου;

Ἀπὸ Μένα ἦταν αὐτό!

Ἐγὼ ἐπέτρεψα νὰ σὲ ἀγγίξει αὐτὴ ἡ ἀπογοήτευση, γιὰ νὰ μάθεις ὅτι ὁ καλύτερος φίλος σου εἶναι ὁ Κύριος.

Θέλω νὰ τὰ φέρνεις ὅλα σὲ Μένα καὶ ὅλα νὰ Μοῦ τὰ λές.

Σὲ συκοφάντησε κάποιος; **Ν**ὰ τὸ ἀφήσεις σὲ Μένα, σὲ Μένα νὰ προσκολληθεῖς, σὲ Μένα ἡ καταφυγή σου, γιὰ νὰ *κρυφθεῖς ἀπὸ τὴν ἀντιλογία ἐθνῶν*.

Θὰ κάνω τὴν δικαιοσύνη σου νὰ λάμπει σὰν τὸ φῶς καὶ τὴν ζωὴ σου, σὰν μέρα μεσημέρι.

Καταστράφηκαν τὰ σχέδιά σου, λύγισε ἡ ψυχὴ σου καὶ εἶναι ἐξαντλημένη;

Ἀπὸ Μένα ἦταν αὐτό!

Ἐκανες σχέδια καὶ εἶχες δικούς σου σκοπούς, Μοῦ τὰ ἔφερες νὰ τὰ εὐλογήσω.

Ἀλλά, Ἐγὼ θέλω νὰ ἀφήσεις σὲ Μένα, νὰ κατευθύνω καὶ νὰ χειραγωγῶ τὶς περιστάσεις τῆς ζωῆς σου, διότι εἶσαι τὸ ὄργανο, καὶ ὄχι πρωταγωνιστής.

Σὲ βρῆκαν ἀπροσδόκητες ἀποτυχίες, καὶ ἡ ἀπελπισία κατέλαβε τὴν καρδιά σου; **Ν**ὰ ξέρεις,

Ἀπὸ Μένα ἦταν αὐτό!

Διότι, μ' αὐτὴ τὴν κούραση καὶ τὸ ἄγχος δοκιμάζω πόσο ἰσχυρὴ εἶναι ἡ πίστη σου στὶς ὑποσχέσεις Μου καὶ τὴν παρηγορία σου στὴν προσευχὴ γιὰ τοὺς συγγενεῖς σου.

Δὲν ἦσουν ἐσὺ ποὺ ἐμπιστεύθηκες τὶς φροντίδες γι' αὐτοὺς στὴν προνοητικὴ ἀγάπη Μου;

Δὲν εἶσαι ἐσὺ ποὺ καὶ τώρα τοὺς ἀφήνεις στὴν προστασία τῆς Πανάγνου Μητέρας Μου;

Σὲ βρῆκε σοβαρὴ ἀσθένεια, ποὺ μπορεῖ νὰ γιатρευθεῖ ἢ εἶναι ἀθεράπευτη, καὶ σὲ κάρφωσε στὸ κρεβάτι σου;

Ἀπὸ Μένα ἦταν αὐτό!

Ἐπειδὴ θέλω νὰ Μὲ γνωρίσεις πιὸ βαθεῖα, μέσω τῆς σωματικῆς ἀσθένειας καὶ νὰ μὴν γογγύζεις γι' αὐτὴ τὴ δοκιμασία ποὺ σοῦ στέλνεται,

■ Τὸ μυστικὸ τῆς Ποιμαντικῆς

Λειτουργικὴ ζωὴ* Προσευχὴ καὶ Λειτουργία

Ζῆ ἀκόμη ἕνας συνταξιούχος Ἱερεὺς σὲ ἀκριτικὸ χωριὸ τῆς πατρίδος, ἀπὸ ἐκείνους τοὺς εὐλαβέστατους λευϊτας, πὺν διδάσκουν μόνον μὲ τὴν σεμνὴ παρουσία τους, πὺν ἐμπνέουν μόνον μὲ τὴν πνοὴ τῆς Χάριτος, ἔστω καὶ ἐὰν εἶναι ὀλιγογράμματοι.

Αὐτός, λοιπόν, ὁ φιλάρετος παπᾶς, ὅταν ἦταν ὑγιῆς περισσότερον, ἀλλὰ καὶ τώρα ἀκόμη, ἐπεδίωκε νὰ λειτουργῆ ὅσον τὸ δυνατόν τακτικώτερα.

Εἶχε ἐκτιμῆσει τὶς θεῖες δωρεές καὶ τὶς εὐλογίες, πὺν φέρει ἡ Λειτουργικὴ ζωὴ, τόσον στὸν ἴδιο τὸν Ἱερέα, ὅσον καὶ στὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ.

- **Γιατί, πάτερ,** λειτουργεῖς τόσο συχνά, τὸν ἐρώτησε ὁ ἱεροκέρυξ τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως.

- **Διότι, πάτερ,** αἰσθάνομαι, ὅτι ὅταν λειτουργῶ τακτικώτερον ὅλο τὸ χωριὸ μου καὶ τὸ ποιμνιὸν μου νὰ γίνεται καλύτερο. **Δὲν** παρατηροῦνται φιλονεικίες, φθόνοι, ἀντιζηλίεις, κακίες, πορνείεις, κ.λπ.

Ὁ εὐλογημένος αὐτὸς παπᾶς εὗρηκε τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιτυχημένης ὀρθοδόξου Ποιμαντικῆς. **Τὸ** ἅγιο καὶ φωτεινὸ παράδειγμα τῆς πολυκαρπῆς ζωῆς του, τὴν ἀδιάλειπτη προσευχὴ, καὶ τὴν Λειτουργικὴ πράξη.

Ὁρθοδοξία σημαίνει προσευχὴ καὶ Λειτουργία.

(*) Αρχιμ. Ἰωαννικίου Κοτσώνη, Ἀπλοῖ καὶ ἄπλαστοι καὶ ἀληθινοὶ ἄνθρωποι, σελ. 58-59, ἔκδοσις Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, Κουφάλια. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

καὶ νὰ μὴν προσπαθεῖς νὰ καταλάβεις τὰ σχέδιά Μου, τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς τῶν ἀνθρώπων μὲ διάφορους τρόπους, ἀλλὰ ἀγγύστα καὶ ταπεινὰ νὰ σκύψεις τὸ κεφάλι σου μπροστὰ στὴν ἀγαθότητά Μου.

Ὁνειρεύσου νὰ κάνεις κάτι ξεχωριστὸ καὶ ἰδιαίτερο γιὰ Μένα καὶ ἀντὶ νὰ τὸ κάνεις ἔπεσες στὸ κρεβάτι τοῦ πόνου;

Ἀπὸ Μένα ἦταν αὐτό!

Διότι τότε θὰ ἦσουν βυθισμένοι στὰ δικά σου ἔργα, καὶ Ἐγὼ δὲν θὰ μποροῦσα νὰ προσελκύσω τὶς σκέψεις σου σὲ Μένα,

ἀλλὰ Ἐγὼ θέλω νὰ σοῦ διδάσκω τὶς βαθύτατες σκέψεις καὶ τὰ μαθήματά Μου, γιὰ νὰ Μὲ ὑπηρετεῖς.

Θέλω νὰ σὲ μάθω νὰ συναισθάνεσαι πὺς εἶσαι τίποτα χωρὶς Ἐμένα.

Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς καλύτερους υἱοὺς Μου εἶναι αὐτοί, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἀποκομμένοι ἀπὸ τὴν δραστηρικὴ ζωὴ, γιὰ νὰ μάθουν νὰ χειρίζονται τὸ ὄπλο τῆς ἀδιάλειπτης προσευχῆς.

Κλήθηκες ἀπροσδόκητα νὰ ἀναλάβεις μίαν δύσκολη καὶ ὑπεύθυνη θέση, στηριγμένη σὲ Μένα.

Σοῦ ἐμπιστεύομαι τὶς δυσκολίες αὐτές, καὶ γι' αὐτὸ θὰ σὲ εὐλόγησῃ Κύριος ὁ Θεός σου σ' ὅλα τὰ ἔργα σου, σ' ὅλους τοὺς δρόμους σου· σ' ὅλα, Καθοδηγητῆς καὶ Δάσκαλός σου θὰ εἶναι ὁ Κύριός σου.

Τὴν ἡμέρα αὐτή, στὰ χέρια σου, τέκνο Μου,

ἔδωσα αὐτὸ τὸ δοχεῖο μὲ τὸ θεῖο μύρο, νὰ τὸ χρησιμοποιεῖς ἐλεύθερα.

Νὰ θυμᾶσαι πάντοτε, ὅτι κάθε δυσκολία πὺν θὰ συναντήσεις, κάθε προκλητικὴ λέξη, κάθε διαβολὴ καὶ κατάκριση, κάθε ἐμπόδιο στὰ ἔργα σου, πὺν θὰ μποροῦσε νὰ προκαλέσει ἀγανάκτηση καὶ ἀπογοήτευση,

κάθε φανέρωση τῆς ἀδυναμίας καὶ τῆς ἀνικανότητάς σου, θὰ χρίεται μ' αὐτὸ τὸ ἔλαιο.

Ἀπὸ Μένα ἦταν αὐτό!

Νὰ θυμᾶσαι πὺς κάθε ἐμπόδιο εἶναι νουθεσία ἀπὸ τὸν Θεό, καὶ γι' αὐτὸ νὰ βάλεις στὴν καρδιά σου αὐτὸν τὸ λόγο, πὺν σοῦ ἔχω ἀποκαλύψει τὴν ἡμέρα αὐτή,

Ἀπὸ Μένα ἦταν αὐτό!

Νὰ ξέρεις καὶ νὰ θυμᾶσαι –πάντα, ὅπου καὶ νὰ εἶσαι,

ὅτι ὁποιοδήποτε κεντρί**, θὰ ἀμβλυνθεῖ μόλις θὰ μάθεις

σὲ ὅλα νὰ βλέπεις Ἐμένα!

Ὅλα σοῦ στάλθηκαν ἀπὸ Μένα, γιὰ τὴν τελείωση τῆς ψυχῆς σου,

Ὅλα αὐτὰ ἦταν ἀπὸ Μένα!

(*) Βίος-Θαύματα-Προφητείες τοῦ Ἁγίου Σεραφεῖμ τῆς Βίριτσα – Νέου Ἁγίου τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας 1866-1949, σελ. 154-157, ἔκδοσις «Ὁρθόδοξος Κυψέλη», Θεσσαλονίκη, 2003. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

(**) Τελικὰ τὸ «κεντρί» θὰ γίνῃ «θωπεία», ἕνα «φιλι» τοῦ Θεοῦ.

■ Τὰ τρία φίλτρα

Ὁ σοφὸς ἔλεγχος τοῦ Σωκράτους*

Γνώμονας στὴν ζωὴ μας

Μίαν ἡμέραν, ἐκεῖ ποὺ ὁ ἀρχαῖος Ἕλληνας φιλόσοφος Σωκράτης** ἔκανε τὸν περὶπατόν του εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, συνήντησεν κάποιον γνωστόν του, ὁ ὁποῖος τοῦ ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἔχει νὰ τοῦ εἰπῇ κάτι πολὺ σημαντικό, ποὺ ἤκουσε, διὰ κάποιον ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του.

Ὁ Σωκράτης τοῦ εἶπεν, ὅτι θὰ ἤθελεν, πρὶν τοῦ εἰπῇ τι εἶχεν ἀκούσει, νὰ κάνουν τὸν ἔλεγχον τῆς «τριπλῆς διυλίσεως».

- «Τριπλῆ διύλισις;», ἠρώτησε μὲ ἀπορίαν ὁ γνωστός του.

- **Ναί**, πρὶν νὰ μοῦ εἰπῆς τι ἄκουσες διὰ τὸν μαθητὴν μου, θὰ ἤθελα νὰ καθίσωμε διὰ ἓνα λεπτὸν νὰ *φιλτράρωμεν* αὐτό, ποὺ θέλεις νὰ μοῦ εἰπῆς.

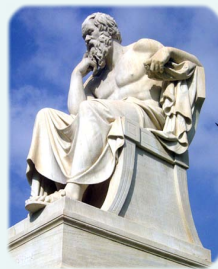
α. Τὸ πρῶτον φίλτρον εἶναι αὐτὸ τῆς ἀληθείας.

Εἶσαι λοιπὸν ἐντελῶς σίγουρος ὅτι αὐτὸ ποὺ πρόκειται νὰ μοῦ εἰπῆς εἶναι ἀλήθεια;

- **Ἔ...** ὄχι ἀκριβῶς, ἀπλὰ τὸ ἤκουσα ὁμῶς καί...

- **Μάλιστα**, ἄρα δὲν ἔχεις ιδέαν, ἂν αὐτὸ ποὺ θέλεις νὰ μοῦ εἰπῆς εἶναι ἀλήθεια ἢ ψέματα.

β. Ἄς δοκιμάσωμεν τώρα τὸ **δεύτερον φίλτρον**, αὐτὸ τῆς **καλωσύνης**.

Αὐτὸ ποὺ πρόκειται νὰ μοῦ εἰπῆς διὰ τὸν μαθητὴν μου εἶναι κάτι καλὸ;

- **Καλὸ;** **Ὁχι** τὸ ἀντίθετον μᾶλλον...

- **Ἄρα**, ἐσυνέχισεν ὁ Σωκράτης, θέλεις νὰ εἰπῆς κάτι κακὸν διὰ τὸν μαθητὴν μου, ἂν καὶ δὲν εἶσαι καθόλου σίγουρος ὅτι εἶναι ἀλήθεια.

Ὁ γνωστός του ἔσκυψε τὸ κεφάλι ἀπὸ ἐντροπὴν καὶ ἀμυχανίαν.

- **Παρ'** ὅλα ταῦτα, ἐσυνέχισεν ὁ Σωκράτης, ἡμπορεῖς ἀκόμα νὰ περάσῃς τὸν ἔλεγχον, διότι ὑπάρχει καὶ τὸ τρίτον φίλτρον.

γ. Τὸ τρίτον φίλτρον τῆς χρησιμότητος.

Εἶναι αὐτὸ ποὺ θέλεις νὰ μοῦ εἰπῆς διὰ τὸν μαθητὴν μου κάτι ποὺ ἡμπορεῖ νὰ μοῦ χρησιμεύσῃ εἰς κάτι;

- **Ὁχι** δὲν νομίζω...

- **Ἄρα** λοιπὸν ἀφοῦ αὐτὸ ποὺ θὰ μοῦ εἰπῆς, δὲν εἶναι **οὔτε ἀλήθεια, οὔτε καλόν, οὔτε χρήσιμον**, διατὶ θὰ πρέπη νὰ τὸ ἀκούσω;

Ὁ γνωστός του ἔφυγε ἐντροπισμένος, ἔχων πάρει ἓνα καλὸν μάθημα...

■ **Μήπως εἶναι καιρὸς νὰ ἐφαρμόζωμεν καὶ μεῖς αὐτὸ τὸ σοφὸν κριτήριον εἰς τὴν ζωὴν μας;**

(*). Βλ. <https://agioskosmasoaitolos.wordpress.com>

• Ἐπιμέλ. ἡμετ.

(**) Σωκράτης· ἀρχαῖος Ἕλληνας φιλόσοφος (470/469-399 π.Χ.), ὁ ὁποῖος θεμελίωσε τὴν ἐπαγωγικὴ καὶ τὴν μαιευτικὴ μέθοδο, δίδαξε μόνον προφορικὰ, ἐμπλουτίζοντας καὶ ἐμβαθύνοντας τὴν διαλεκτικὴ καὶ ὀριστικοποίησε τὴν στροφὴ τῆς φιλοσοφίας ἀπὸ τὴν φύσιν πρὸς τὸν ἄνθρωπο καὶ τὴν ἀνθρωποκεντρικὴ θεώρησιν τοῦ κόσμου.

■ Ἡ διάκρισις τῶν Ἁγίων

«Καρδιά» *

καὶ γονυκλισίαι

Ἦλθε κάποιος στὸν Προϊστάμενο τῆς Σκήτης (τῆς Ὁπτινα) π. Ἀντώνιο καὶ τοῦ εἶπε περιλυτός:

«Πάτερ μου, μὲ πονοῦν πολὺ τὰ πόδια μου. Δὲν μπορῶ νὰ κάνω γονυκλισίαι».

Καὶ ἐκεῖνος ὁ σοφὸς ἀποκρίθηκε:

«**Παιδί** μου, ἡ Γραφή λέει: “Υἱέ μου, δός μοι σὴν καρδίαν” (Παροιμ. κγ’ 26). Δὲν λέει: “δῶσε μου τὰ πόδια σου”».

(*) Ὅσιος Ἀμβρόσιος τῆς Ὁπτινα, σελ. 149, ἔκδοσις Ἱερᾶς Μονῆς Παρακλήτου, ἔκδοσις ζ’, Ὠρωπὸς Ἀττικῆς 1994.
• Ἐπιμέλ. ἡμετ.

• **Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις:** Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίων Ἀγγέλων, 14502 Ἅγιος Στέφανος, Τ.Θ. 51891, Ἑλλάδα - GR
• **Ἡλεκτρονικὴ Διεύθυνσις (e-mail):** mhangels@hsir.org • **Ἀριθμὸς τηλεφωνικῆς κλήσεως:** (+30) 22950 22582
• **Τηλεαντίγραφα (FAX):** (+30) 22950 22582 • **Ἐκδίδεται σὲ διάφορες γλώσσες:** βλ. www.hsir.org/Publications_el/OikodomiParamythia.html • **Διανέμεται καὶ ἀποστέλλεται δωρεὰν** • **Μὲ τὴν εὐλογία καὶ ἐπιστασίαν** τοῦ πνευματικοῦ Πατρὸς μας, τοῦ Σεβασμ. † Μητροπολίτου Ὠρωποῦ καὶ Φυλῆς κ. Κυπριανοῦ, τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος.